

B.A. S.Y. (CBCS Pattern) Semester-IV
BA12A2-1 - Compulsory Marathi

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/24/12052

Max. Marks : 80

1. शंकरराव खरात यांनी 'सांगावा' या कथेत दलितांच्या वाट्याला येणाऱ्या विदारक दुःखाचे चित्रण कसे केले आहे? 16

किंवा

'दंडार' या लोककलेचे संगोपन व संवर्धन करण्यासाठी हरिश्चंद्र बोरकर यांनी कोणते उपाय सुचविले आहेत?

2. शेतकऱ्यांचे जीवघेणे दुःख 'शेतकरी' या कवितेतून बबन सराडकर यांनी कसे अभिव्यक्त केले आहे? 16

किंवा

'मला एक संस्कृती सापडली आहे' या कवितेतून चंद्रकांत वाघमारे यांनी समाज व्यवस्था व संस्कृतीचे वास्तव दर्शन कसे घडविले आहे?

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट - अ

क) दलित लेखकांवर कोणती मोठी जबाबदारी आहे, असे शरच्चंद्र मुक्तिबोध सांगतात?

ख) धूमकेतूची दिशा बदलण्यासाठी शास्त्रज्ञांनी कोणती उपाय योजना आखली?

ग) 'सोनतळी'वर उभा राहिलेला संघर्ष राजर्षी शाहू महाराजांनी आपल्या कृतीतून कसा सोडवला?

घ) कान्हापूरमध्ये बंग दांपत्यावर दगड का भिरकावण्यात आले?

किंवा

गट - आ

च) 'अस्पृश्यतेचा प्रश्न आपण समजतो तसा संपेलेला नाही, असे शरच्चंद्र मुक्तिबोध का म्हणतात?

छ) धूमकेतूमुळे येणारे अनिष्ट निवारण्यासाठी इंद्राणीदेवींनी कोणते उपाय केले?

ज) अस्पृश्यता निवारण्यासाठी राजर्षी शाहू महाराजांनी केलेल्या कोणत्याही दोन सुधारणा थोडक्यात स्पष्ट करा.

झ) शहरातील दवाखान्यात न जाण्याची आदिवासींनी कोणती कारणे डॉ. बंग यांना सांगितली?

गट - क

- त) महापुरुषांना जाती-जातीत विभागल्याची जाणीव कुसुमाग्रजांनी कशी अभिव्यक्त केली आहे?
- थ) 'शेला' या कवितेतून इंदिरा संत यांनी निसर्गाच्या सुंदर रूपाचे वर्णन कसे केले आहे?
- द) सुसंस्कृतपणाच्या नावाखाली दुःख दाबून जगण्यातली निरर्थकता चंद्रकान्त पाटील यांनी कशी अभिव्यक्त केली आहे?
- ध) कवयित्री नीरजा यांनी 'स्फोट' या कवितेतून मुबईतील जीवनाचे चित्र कसे रेखाटले आहे?

किंवा

गट - ख

- प) 'माझ्या पाठीशी मात्र फक्त सरकारी कचेऱ्यांतील भिंती!' या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.
- फ) 'शेला' या कवितेचे रसग्रहण करा.
- ब) 'आपली मुलं शोधतील पराभवात तत्त्वज्ञान', असे चंद्रकान्त पाटील का म्हणतात?
- भ) 'या गर्दीचाच झाला आहे आता, टायमर लावलेला छुपा बॉम्ब', असे कवयित्री नीरजा का म्हणतात?

- 1) धूमकेतूकडे पाहण्याच्या भारतीय आणि पाश्चात्य दृष्टिकोनातील फरक जयंत नारळीकर यांनी कसा स्पष्ट केला आहे?
- 2) डॉ. बंग यांनी राबविलेली 'आरोग्यदूत' ही संकल्पना थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 3) 'आपण कधीतरी उत्कटपणे भांडायलाच हवं', असे कवी चंद्रकान्त पाटील का म्हणतात?
- 4) 'शहराला सवय होते आहे हळूहळू स्फोटांची' या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.
